

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Oglas

se računajo po vrstah v petito. Za večkratno naročilo s primernim popustom Posilana, osmrtnice in javne zahvale, do mači oglasi itd. se računajo po pogodbi

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Ne frankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema uredništvo. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carintia št. 12. Upravništvo, in sprejemanje inseratov v ulici Molin piccolo št. 3, II. nadst.

„Edinost“
zbrisa enkrat na dan, razen nedelj in praznikov, ob 6 uri zvečer.
Naročnina znaša:
Za celo leto . . . . . 24 kron
za pol leta . . . . . 12 „
za četrt leta . . . . . 6 „
za en mesec . . . . . 2 kroni
Naročnino je plačevati naprej. Na naročbe brez priložene naročnine se uprava ne ozira.

Po tobakarnah v Trstu se prodajajo posamezne številke po 6 stotink (3 nvc.); izven Trsta pa po 8 stotink (4 nvc.)

Telefon št. 870.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik.

Lastnik konsorcij lista „Edinost“.

Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Tru.

Javni ljudski shod

pol. društva »Edinost« dne 11. februarja 1900.
na Kontovelju.
(Zvršetak.)

Gospod dr. Rybář je v dokaz, kako resnične so trditve predgovornikov, da ponujajo tržaški Italijani svoje ljudi za kandidate le iz lastne koristi, ne pa iz ljubezni do okoličanov, navedel dva slučaja.

Prebivalci 6. okraja so večinoma ribiči in poljedelci. Ravno iz postopanja Italijanov v teh dveh strokah vidimo, kako prijatelji so nam naši ljubi sosedje. Nezasišano je, da okoličani v deželi, kjer plačujejo davke, kjer dajejo svoje sinove v vojske, da oni na svojih lastnih tleh živijo slabše, nego naši sosedje iz bližnje države. Kdo v mestu brani naše ribiče, ako je prišlo do konflikta z ribiči iz one dežele? V mestu se vse postavlja na stran Čozotov, ki imajo na ribiškem trgu vse pravice. Kedar so tujei potrgali na morju našim ribičem mreže, nihče se ne briga za domačine, še pomagajo vsi italijanskim ribičem!

Tako je tudi s kmetijstvom. Skoro edini prihodek v okolici je grozdje. Dokler je bila carina na italijanska vina visoka, so naši ljudje lahko prodajali svoja vina. Potem pa so sklenili zakon, da se ima ta carina odpraviti. Naši ljubi sosedje, italijanski poslanci, so seveda o tej priliki kakor en mož glasovali na korist italijanske države. Sedaj pa so spoznali sami, da so s klavzulo o carini na vino oškodovali tudi furlanske posestnike in Italijane, ki imajo svoje vinograde v Istri. In glejte čudo, isti italijanski poslanci se sedaj opravičujejo, češ, da oni niso glasovali za odpravo carine na italijanska vina, ampak to da so storili Slovenci. In vendar se je to godilo javno na svetlem dnevu, ne pod kakim šafom, in še dandanes lahko čitamo v zapisnikih državnega zbora in v novinah, kdo je glasoval za, kdo proti dotičnemu zakonu.

Iz teh dveh slučajev razvidite najbolje, kako prijatelji so nam Italijani in da vsi tisti okoličani, ki bi glasovali o prihodnjih volitvah za italijanskega kandidata, bi delali proti svojim koristim in na korist Italije. Sram bi jih naj bilo!

G. C o t i č se je spomnil, kako je »Indipendente« napadal naše poštene moze proseske, katerim je očital, da rabijo nepoštena sredstva za svrhe volilne agitacije, in kakov odgovor je ta list dobil v listu »Avanti«, kjer je bila našeta cela vrsta najnemoralnejših sredstev, ki jih rabijo progressovci, da si osigurajo zmago. Nobena stranka da ni tako teroristična. Sosebno se zlorablja pravica za podeljevanje obrtnih koncesij. In s tem smo zopet tu pri nesrečni klavzuli, oziroma pri italijanskem vinu!! Da, čujte: baš o podeljevanju koncesij za gostilne kažejo gospoda, kako radi nas imajo. Dočim domačin, ki bi hotel točiti domača vina, le z veliko težavo in večkrat še le po večmesečnih borbah more dobiti eno koncesijo, ali pa je sploh ne dobi, pa imajo gostilničarji, ki točijo italijanska vina, najlaglji posel. In to celo italijanski podaniki, kar je v očitnem navskrižu z zakonom. Slučajev je, ko jedna sama taka oseba razpolaga z večimi, 5, 6 in celo 10 koncesijami!! Tako nas imajo radi ta mestna gospoda, da odpirajo vse zatvornice za preplavljanje naših pokrajin z italijanskimi vini. To je hotel govornik posebno povdariti z ozirom na govor dra. Rybářa.

Poslanec N a b e r g o j je povdarjal istotako, da ravno klavzula o carini na vino oziroma preplavljanje naših pokrajin z italijanskim vinom priča, kako radi nas imajo Italijani. In to vprašanje je za nas vprašanje življenja. Klavzula se mu vidi skoro pogub-

neja nego trtna uš. In kako nesramni so! Te dni je »Piccolo« omenjal agitacijo, ki je nastala tudi v Furlaniji proti klavzuli. A niti v tem slučaju, ko se oglašajo njega rojaki, avstrijski Italijani, se ni pridružil njih glasu, ampak je še dušil ta glas, pripoveduje, da ti, ki po Furlaniji agitirajo proti klavzuli, so sami Slovenci in klerikalei. (Viharna veselost). Klavzula da ni nobena krivica in le sovražstvo da govori proti njej!!

Tako govori laški list, ko je vendar žalostna resnica, da bo naša produkcija uničena, ako pojde tako dalje še nekoliko let. Nekdaj je ital. vino plačevalo 20 gold. uvozne carine, danes pa le — 3, dočim mora domače okoličansko vino plačevati 11 gld.

Govornik meni torej, da bi bilo dobro, ako bi pol. društvo »Edinost« sklicalo velik shod v protest proti klavzuli. Ljudstvo naj govori. Ljudski glas je božji glas in vlada konečno ne bo mogla prezirati tega glasu. On pa že danes priporoča resolucijo, pozivajočo poslance, naj delajo na to, da se klavzula o pogodbi z Italijo odpravi.

Po N a b e r g o j u nasvetovana resolucija je bila jednoglasno sprejeta.

Ker se nikdo ni več oglašil za besedo, je predsednik Mandič zaključil zborovanje, zahvalivši zborovalec na toliki udeležbi in uzornem vedenju, in pozivaje jih, naj ob prihodnjih volitvah poslušajo nasvete svojih domačinov Starea in Štoke, ki jim gotovo ne želita slabo, kajti s tem bi želela slabo tudi sebi.

Gordijski voz.

Pravzaprav je ta-le članek samo nadaljevanje in zaključek, pod naslovom »Rešitev Avstrije« objavljenih člankov.

Ponavljamo vprašanje: Ali se najde državnik, ki bo imel poguma, da odpravi glavno oviro na poti do sporazumljenja avstrijskih narodov? In zopet ponavljamo, da za sedaj more na vsako tako vprašanje biti v odgovor le odločen: ne!

Zato imamo premnogo žalostnih slušanj! Poznamo pač državnika, ki je zasedil ono največje zlo, katero je omajalo Avstrijo v njenih temeljih, ne vidimo pa nikjer onega velikega moža, kateri bi imel poguma dovolj, da izruje ono zlo s koreniko vred.

Kaj je pomagano s tem, da je ministerski predsednik Körber začel nova pogajanja za mir! Le malo je takih optimistov, ki pričakujejo kakega uspeha od teh pogajanj. In kako tudi?

Pijani Schönerer hoče na vsaki način nemški državni jezik, Čehi hočejo svoje državno pravo in enakopravnost, Slovenci, Hrvatje in Malorusi menda tudi niso zadovoljni z nemško nadvlado, dočim zahtevajo Italijani, kakor doslej tudi odslej svojo svobodno pot, da bodo tudi v bodoče mogli vršiti svoja nasilja in svoje komedije na račun potrpežljivih Slovanov Primorja.

Kaj torej?!

Povsodi vidimo velikansko zmešnjavo, pravi kaos, a nikjer poti iz te zmešnjave. Dokler Čehi ne dosežejo svoje temeljne zahteve, češko državno pravo, tako dolgo niti misliti na trajen mir. In, ako se ministerskemu predsedniku Körberju tudi posreči, da dovrši oni veliki čudež češko-nemške sprave: ali bi s tem že bilo tudi rešeno avstrijsko vprašanje? Kje so Slovenci, Hrvatje, Malorusi?! Ali bo tem narodom kaj pomagano, če se le mej Čehi in Nemci doseže sporazumljenje?!

In: ako bi se mej Čehi in Nemci tudi dosegel nekak »modus vivendi«, tako, da bi niti eni niti drugi ne ovirali delovanja parlamenta, ali niso vstanu združeni Hrvatje,

Slovenci, Malorusi in opozicijski Poljaki — zlasti, ker bi se vsem tem gotovo v opoziciji pridružili tudi užaljeni nemški nacionali — uspešno ovirati vsako plodono delovanje parlamenta?! Od večine sedanjih zastopnikov omenjenih narodov seveda ni pričakovati, da bi se povzpeli do takega odločnega nastopanja. Ali nikjer ne stoji zapisano, da bi omenjeni narodi prej ali slej ne pošljali na Dunaj zastopnikov z ostrejšimi zobmi! Narodna zavest raste tudi v teh narodih bolj in bolj, a čim bolj raste narodna zavest, tem več privrženecv dobivajo razne radikalne struje...

Ako se torej ministerskemu predsedniku Körberju tudi posreči, da doseže češko-nemško spravo, ali vsaj modus vivendi (v kar pa skoro nihče ne veruje), s tem še ne bi bil zagotovljen mir avstrijskim narodom. Tudi Slovenci, Hrvatje in Malorusi morejo in morajo dobiti potrebnih pogojev za razvoj svojih narodnih svojstev, pogojev za svoj narodni obstanek.

In dalje: Ako bi se tudi doseglo sporazumljenje mej narodi Cislajtani: ali naj pod madjarsko peto vzdihujejo narode prepustimo njihovi usodi? Gotovo ne! Tega ne smemo.

Vidimo torej velikansko zmešnjavo, ki postaja tim večja, čim bolj raste narodna zavest v posamičnih narodih, čim bolj se posamični narodi zavedajo krivice, ki se jim godé...

Še je čas, da se razreši ta zamotana štrana. Ali to je možno le s pogumom in enerzijsko. Še je čas, da se zabrani največje zlo... Obžalovati je torej tem bolj, da je malo, malo upanja, da bi se že med sedanjimi državniki avstrijskimi našel mož, ki bi imel potrebno sposobnost in voljo za vršitev označene velike naloge. Zato pa se vidi Avstrija — po krivdi svojih državnikov — bolj in bolj podobna gordijskemu vozlu, katerega razreši le — meč radikalnega čina: prevrata od zgoraj dol.

Slavoljub Podslapinsky.

Politični pregled.

TRST, 15. februarja 1900.

K položaju. »Neue Freie Presse« poroča: Prve akcije, ki jih je pričakovati od strani strank po sestanku državnega zbora, bi bile: Socijalisti bodo zahtevali, naj se takoj vzame v pretres vprašanje o delavnem času v rudnikih. Čehi pa namerjajo veliko akcijo o zde-vprašanju, in sicer takoj v prvi seji. Zlasti bodo nujno zahtevali pomiloščenje obsojenih rezervisov. Nadalje sti prijavljeni že dve obtožbi proti ministerstvu Wittekovega radi protustavne rabe § 14., in sicer od Schönererjancev in nemške ljudske stranke.

V jutranji plenarni seji češkega oddelka upravne konference predloži baje g. Körber temeljne poteze svojega zakona za rabo jezikov na državnih oblastih na Češkem.

Sprememba volilnega reda občinskega sveta na Dunaju. Nemški liberali in dunajski antisemiti sedé sicer lepo skupaj v nemški gemeinbürgerschaft in na tiste nemške binškošne programe, katerih zahteve nasproti nemškimi narodom so prav — nekrščanske, postavljajo svoja imena tudi nemški kršč. socijalisti z najmirnejim sreem in najmirnejo vestjo, ali kraj vsega tega je resnica, da se ti nemški gemeinbürgerji prav temeljito sovražijo mej seboj. In največ netiva za to sovražstvo prihaja iz vprašanja: kdo bo gospodar na Dunaju, ali naj krščanski socijalisti ostanejo gospodarji, ali pa naj se krmilo povrne v liberalne roke?! To vprašanje je za obe boreči se nemški skupini velikanske važnosti ne le po okolnosti, da je Dunaj največja občina v državi, ampak tudi po dejstvu, da je prestolnica države, kjer so združene vse

centralne oblasti, kjer je župan v vedni in neposredni dotiki z visokimi in najvišimi krogi in je vsled tega v položaju, da more uplivati v političnem pogledu. Koliko je liberalcem na tem, da bi na Dunaju zopet prišli na krmilo, je bilo razvidno iz tega, kako so z viharnim veseljem pozdravljali Badenija, dokler so gobjili nado, da uduši antisemite, in kako so ga potem zasramovali, ko so zgubili to nado. Liberalci se napenjajo krčevito, da bi s pomočjo svojih mogočnih zvez porušili krščanske socijaliste. Pa tudi ti poslednji ne drže križem rok in je njih večina v mestnem zboru sklenila volilno reformo, ki je mej liberalci izzvala viharje nevolje, ker je kakor prikrojena na antisemitsko telo in bi za dolge čase krščanskim socijalistom zagotovila gospodstvo na Dunaju. Ta volilna reforma ni zadobila cesarjevega potrjenja. Liberalci so se oddahnili, a polni nad so bili, ko se jim je posrečilo strmoglaviti Thuna, ker so bili uverjeni, da pride doba nekdanjega nemško-liberalnega gospodstva, ko sta vsa birokracija in ves upravni aparat bila v njih službi, in da aparat stori tudi na Dunaju svojo dolžnost. Taki so bili liberalni računci, a bili so menda krivi, ako je res, kar čujemo z Dunaja doli o vprašanju volilne reforme na Dunaju. Kaže namreč, da tudi sedanja vlada noče riskirati spora s krščanskimi socijalisti, marveč da jim hoče ugoditi baš glede gori rečenega vprašanja. Deželni zbor Niže Avstrijski je namreč sklican na 20. t. m. baje le v ta namen, da bo razpravjal o volilni preosnovi na Dunaju. V dotičnem načrtu so sicer izpuščena nekatera določila, ki jih je bila antisemitska večina mestnega sveta sprejela v svoj načrt, ali ta nov načrt da je izdelan v sporazumljenju s krščansko socijalno stranko, ali z drugimi besedami: da je ugoden tej stranki! — Kolikor mi poznamo sebičnost nemško-liberalne stranke, ki vsako stvar, vsako vprašanje in tudi vsako osebo presoja le s stališča požrečnosti svojih klik in borznih pijavk, in ki ne pardonira nikogar, ki se je drznil križati nje račune, ni nemogočno, da kmalu zapričeno intrige tudi proti ministerstvu Körberjevemu in da se ta liberalna jeza pojavi tudi na spravnih konferencah.

Reško vprašanje v držav. zboru Ogerskem. Reško vprašanje sili zopet v diskuzijo. Odpor, ki se je na Reki jel pojavljati proti Madjarom celo med onimi, ki so se še nedavno temu navduševali za pripadnost Reke k Ogerski, sili že to vprašanje v razgovor. Hrvatje so sicer razdeljeni na več taborov in so ločeni po svojem postopanju. Jedni motre reško vprašanje se stališča naroda, oziroma državnega prava in bi hoteli, da se sedanji reški provizorij reši v zmislu tega prava, da bo odločeno enkrat: Reka pripada Hrvatski! Drugi, ki so vezani v svojem nastopanju po svoji pripadnosti k vladni stranki in hrvatskem saboru, ki se morajo torej pokoriti madjarskemu banu, so sicer proti vsaki akciji, ali — o tem smo prepričani — vsi so uverjeni v svojem sreem, da je sedanje državno razmerje Reke le provizorij, in da trditve o teritorialni pripadnosti Reke k Ogerski nima nobene podlage.

Reško vprašanje je bilo te dni v povod dolgim razpravam v hrvatskem saboru, v katerih so se rezale črte obeh teh skupin. Jedni so zahtevali odličnih remonstracij proti činom ogerske vlade, ki brez vsega ozira na to, da je sedanji državni položaj Reke le provizorij, hoče, da ta provizorij spremeni v ogerski definitivum, drugi pa so za to, da Hrvatje mirujejo in molčé.

Včeraj je došlo reško vprašanje v razpravo tudi v ogerski zbornici. Dvorana je bila polna, galerije natlačene. Dokaz, koliko

vaznost pripisujejo Madjari temu vprašanju.

Reški poslanci, grof Batthiany, je v dolgem govoru branil avtonomijo Reke in je odločno zahteval, naj se to vprašanje uravna. Teško je soditi, da-li je g. poslanec mislil iskreno, ali pa je govoril iz ozirov na kočljivo položeno svoje in da natrosi malec peska v oči Rečanom, ki se bojé za svojo avtonomijo. Bathianyju je odgovarjal ministerski predsednik Szell in ta odgovor je bil trd neizprosno »ne« na adresu Rečanov. Szell je menil, da ni dvoma, da Reka spada k Ogerski. (Pritrjevanje) O vseh upravnih in zakonodajnih stvareh Reke da ima odločati ogerski parlament. (Obče pritrjevanje) Ogerski zakoni veljajo tudi za Reko, vendar jih hoče vlada, z ozirom na posebne razmere reške, primerno spremeniti ter pred uveljavljenjem zakonov poizvedeti za želje Reke. Se stališča državne suverenitete protestira odločno proti temu, da bi se Reki dovolila pravica »veta« proti ogerskim zakonom. Taka pravica bi se protivila ugledu naroda in ogerske države sploh. (Vilharvo pritrjevanje). Pl. Szell odobruje razpuščenje mestnega zastopa reškega (Živahno ploskanje) ter upa, da se nasprotja dajo poravnati, ne da bi se kršila državna suvereniteta ali pa samouprava Reke.

Minister-predsednik naglašja, da ima Reka za svoj proevit zahvaliti le ogersko zakonodajstvo ter zahteva, da v reškem vprašanju odločuje legislativa. (Živahno ploskanje) Kolikor udanejša bo Reka, toliko bolj bo čutila velikodušnost Ogerske.

Ta izvajanja Szella provzročijo gotovo veliko govorenja v hrvatskih listih in nalete na najhujši odpor v krogih opozicije, katera jedina govori v imenu naroda hrvatskega. Pričakujemo, da tudi naš zagrebški sotrudičnik spregovori o tej razpravi v ogerski zbornici.

Tržaške vesti.

Odbor pol. društva »Edinost« ima sejo v petek 16. t. m. ob 7 in pol uri zvečer.

Reklamirajte volilno pravico za občinske volitve! Rok (termin) za reklamacije proti volilnim listkom teče le do 25. t. m. o poludne.

Kdor plačuje davek ter je izpuščen iz volilne liste, naj torej reklamira volilno pravico takoj. Reklamira se lahko na magistratu. Da pa olahča reklamacije, naprosilo je politično društvo »Edinost«, da sprejemajo reklamacije za mesto, gospode odvetnike dra. Gregorina (Via Molino piccolo št. 3.), dra. Pretnerja (Via Cassa di Risparmio št. 3) in dra. Rybářa (Via S. Spiridione št. 3.), kateri gospodje so to delo prevzeli, in sicer dr. Gregorin za volilee začetno črko A—G, dr. Pretner za začetno črko H—P in dr. Rybář za začetno črko R—Ž. Za okolice so prevzeli reklamacije isti gospodje, in sicer Otokar Rybář za I. in II. okraj, dr. Pretner za III. in IV. okraj in dr. Gregorin za V. in VI. okraj.

V prvi vrsti bodo pa nabirali podpise za reklamacije po okolici od političnega društva v to imenovani poverjeniki, na katere naj se volilee obračajo in katerih imena smo že prijavili.

Opozarjamo, da mora vsakdo, ki reklamira volilno pravico, dokazati svojo pravico s kakoršnobodi listino, n. pr. z davčnim plačilnim nalogom, opominjalnim listom (monitorio), prisodno listino, katera dokazuje, da je dedič itd.

Volilci, ki ste izpuščeni iz volilnih list, oglasite se torej takoj in ne čakajte zadnjega dne; saj vas to ne stane drugega, nego pot k gori omenjenim poverjenikom političnega društva »Edinost«.

Opozarjamo tudi, da v tržaški občini ima volilno pravico vsakdo, ki plačuje davek od posesti in obrti, ako tudi ni Tržačan. Tako je razsodilo namestništvo in ministerstvo že večkrat in dosledno. Tudi je opozarjati na to, da izgubijo volilno pravico le oni, ki uživajo redno podporo od občine, ne pa, kdor je le slučajno katerikrat prejel podporo ali bil v bolnišnici na občinske troške. Ako je torej kdo radi tega izpuščen iz volilnih list, naj reklamira.

Na noge slovenski volilci, in pokažite, da ste zreli in zavedni!

Mestni svet tržaški. Sinoči je bila VI. javna seja tržaškega mestnega sveta. Predsedoval je župan dr. Dompieri; vlado je zastopal namestniški svetovalec Viljelm vitez Jettmar; navzočih je bilo 39 svetnikov.

Ko so prečitali in odobrili zapisnik minole seje, je dr. Spadoni interpeliral, kaj je z že sklenjenim zvišanjem plač občinskih

uradnikov. Župan je odgovoril, da je predložil sklepe glede pokritja višjih izdatkov vladi, a vladni zastopnik je izjavil, da jih je namestništvo poslalo s priporočilom osrednji vladi. Dr. Spadoni je predlagal naj bi se naprosilo poslance, da pospešijo rešitev tega vprašanja.

Isti svetnik se je izjavil proti načrtu opravnika za mestno stražo. Dr. Venezian misli, da je preosnova potrebna ter je priporočil to stvar županu.

Na dnevnem redu je prošnja upravnega sveta mestne planarne, da se imenuje preiskovalna komisija. Ko je bila ta uloga prečitana, je otvoril župan debato ter izjavil, da niti on niti mestni svet nočeta škoditi ugledu in integriteti udov upravnega sveta. Dejstva pa popolnoma opravičujejo opazke v poročilu mestnega knjigovodstva. Navedel je celo vrsto okolnosti, ki kažejo, da postopanje v plinarni ni bilo korektno. Junija meseca 1898. bi bila imela plinarna izročiti mestni blagajnici 125.000 gld.; namesto da bi to storila pa je zahtevala in dvignila še predurne v znesku mnogo tisoč gld. Župan je v resnih besedah grajal postopanje upravnega sveta. Novembra meseca 1898. je bil zaman zahteval, da se mu posajni razdelitev izdatkov po posamičnih kategorijah; opozoril je tudi na očitanja dra. Geiringerja v mestni delegaciji; predsednik upravnega sveta meseca in meseca ni hotel prestopiti praga mestne plinarne (Benussi: To je res!) Župan je kosečno toplo priporočil, da se izvoli preiskovalna komisija.

Svetnik Benussi je branil upravni svet ter skušal zavračati poročilo mestnega knjigovodstva točko za točko. Galerija je o tej priliki zopet izborno igrala svojo znano ulogo.

Geiringer je izrazil menenje, da bi izvolitev preiskovalnega odseka ne bila oportuna ter predlagal, da se preide na dnevni red.

Rascovich je bil za preiskovalno komisijo. Njemu se je pridružil tudi dr. Venezian. Komisija naj bi imela 5 členov in, če potrebno, 2 strokovnjaka.

Ta predlog je bil sprejet z veliko večino. V komisijo so izvoljeni Cesare, pr. Canadori, dr. Janovitz, Vianello in Banelli.

Mi se še povrnemo k tej zanimivi debati, ki se je zaključila ob 9. in pol uri zvečer.

Na delu ponesrečil je 26-letni Jakob Bratoš, delavec v Stabilimento tecnico. Odtrgalo mu je vse prste na levi nogi. Neresneča so spravili v mestno bolnišnico.

Poskušen samomor. 17-letna služkinja Eliza Moskovič iz ulice Pozzachera št. 2., se je večerj poskusila zastrupiti z fenilno kislino, a zdravnik rešilne postaje, ki je še o pravem času prihitel na lice mesta, ji je rešil življenje.

Mrtveci prijavljeni dne 14. t. m.: Fragiaco Hermenegild, 2 in pol l. ul. Lloyd 10. — Ferri Marij, 7 l., ul. Crociferi 3. — Bursič Josipina, 64 l. ul. Rossetti 27. — Biekler Alice, 2 d. ul. Istituto 24. — Goliš Larija 37 l. Barkovlje 77. — Zaione Marija, 1 m. ul. Galileo 9. — Zadro Ivan, 31 l. ul. Verzieri 2. — Zimič Mihael, 69 l. ul. S. Lazzaro 11. — Boara Amalija, 70 l. ul. Carintia 26. —

V bolnišnici: Bolčič Anton 19 l.

Vremenski vestnik. Včeraj: toplomer ob 7. uri zjutraj 8,7, ob 2. uri popoldne 8,0 C. — Tlakomer ob 7. uri zjutraj 749,2. — Danes: plima ob 9,37 predp. in 10,24 pop. Oseka ob 3,36 predp. in 4,0 pop.

Dražbe premičnin. V petek, dne 16. februarja ob 10. uri predpoludne se bodo v sled naredbe tuk. e. kr. okrajnega sodišča za civilne stvari vršile sledeče dražbe premičnin: Corso št. 1, verižice in ure; Passo S. Giovanni št. 4, priprave prodajnice; v ulici Poste vecchie št. 4, 1 bicikl; v ulici Maddonna št. 2, stroj na valj, 1 voz, steklo in rubini; v ulici Raffineria št. 2, vino in sodi; v ulici S. Nicoló št. 30, hišna oprava; v ulici del Rivo št. 26, priprave za gostilno.

Češki kružek v Trstu bo imel danes zvečer 15. t. m. v »Slov. Cit.« svoj prvi plesni venček, na katerega opozarjamo vse naše vabljeni občinstvo. Čisti dohodek je namenjen zakladu za »Narodni dom« v Trstu.

Društvo »Arimatej« v Barkovljah je imelo v nedeljo, dne 11. t. m. svoj redni občni zbor. Iz letnih računov je razvidno, kako vrlo napreduje to društvo. V minolem letu je razdelilo med ude 2000 gld. in je

ostalo še kapitala gld. 3237. Stroškov je imelo gld. 415. Čistega dobička je ostalo gld. 762,60 n. v. Tako je skupni kapital narasel na goldinarjev 4000,03 n. v. Plačujočih udov je bilo koncem leta 186. O tej priložnosti se je društvo spomnilo tudi prekornih dijaške kuhinje v Trstu, kateri so dovolili 20 kron. Nadalje se je spomnilo nekega ponesrečenega uda, katerega družini so darovali 30 kron in ga odvezali od plačevanja tednine za eno leto. V odbor so bili izvoljeni: Jakob Pertor, predsednik. Skabar Matija, blagajnik. Ščuka Fran, tajnik. Odborniki: Pertot Ivan M., Pertor Valentin, Vodopivec Miha, Pertot Jakob (Pendla). Pregledovalci računov so izvoljeni: Pertot Jernej, Pertot Josip, Guštin Fran.

Doneski za možko podružnico sv. Cirila in Metoda. G. Pahor Miloš nabral v krčmi pri »Petelinu«. 1 K. in 2 stot., vesela družba zložila v društveni krčmi v Lonjerju 98 stot., g. Pregarec Josip nabral v društveni krčmi pri sv. Ani med tamošnjimi rodoljubi 4 K. 40 stot., »Slavaš« nabrali, dne 25. dec. 1899., v krčmi Josipa Kariž pri sv. M. Magdaleni spodnji 4 K. 60 stot.; skupaj 11 kron. Živeli Magdalenčani! Naj bi našli mnogo posnemovalcev. Vitar Josip poslal potom upravnštva »Edinosti« 5 K. Lepa hvala vsem darovateljem.

Blagajništvo.

Pevsko društ. »Adrija« v Barkovljah vabi na veselico s plesom, ki jo priredi v nedeljo dne 18. febr. t. l. v veliki stekleni dvorani v »Narodnem domu«. Med obširnimi razporedom, ki obsega petje, godbo, deklamacijo in ples, predstavljala se bo prvič v deželi povsem nova vesela igra: »Lokavi snubač«. Začetek veselice točno ob 5. uri popoldne. Vstopnina: Na veselico za osebo 25 nč., sedeži za osebo 10 nč., na ples za možke 50 nč., na ples za ženske 20 nč. K obilni udeležbi vabi o d b o r.

»Slovenska Čitalnica« v Šklednju priredi v nedeljo dne 18. t. m. predzadnjo maskarado z dobitkom v dvorani gospe M. Sanein Čemot. Ob 10. uri se bo vršila tombola. Vsaki udeležnik dobi zvečer na blagajni 5 listkov brezplačno. Dobitek je: gnjat (pršut). Začetek ob 7. uri zvečer, in zaključek ob 3. uri zjutraj. Vstopnina: za možke 1 K, ženske 80 st. (40 nč.) Na obilno udeležbo vajljudneje vabi o d b o r.

Vesti iz ostale Primorske.

× Iz Dekani nam pišejo: Na svečnico je društvo »Ilirija« v Pobegih priredilo svoj prvi izlet v naše prijazne Dekane, da tam pozdravijo bratski pevski zbor »Zrinjski«. Sestanek je bil v prostorih konsumnega društva. Predsednik dekanskega pevsko-bralnega društva »Zrinjski«, preč. gospod Josip Tomšič, je s prisrčnimi besedami pozdravil našo »Ilirijo« ter izrazil svojo radost na njenih vseh. — Zahvalil se mu je predsednik »Ilirije«, g. Josip Bordon, ter napil složnemu delovanju »Zrinjskega« in »Ilirije«.

Na to se je med veselo pesmijo vršila napitnica za napitnico ter sta vladala splošna radost in navdušenje. — »Iliriji« pa, katera namerja prirediti še več izletov, kličemo iz dna srea: »Živi, rasti, cveti!« v slavo in čast naroda našega.

× Pevsko in bralno društvo »Ilirija« v Pobegih. V Pobegih pri Kopru se je ustanovilo pevsko in bralno društvo »Ilirija« in so pravila od vlade že potrjena. Društvo že deluje in bo imelo dne 18. t. m. svoj prvi redni občni zbor ob 5. uri popoldne. Dozdaj se je vpisalo in plačalo vstopnino po 2 K 107 udov; mešani pevski zbor šteje nad 50 členov, ki se redno in marljivo udeležujejo pevskih vaj in sicer s prav dobrim vspehom, katere se veseli vsa koperska okolica. Vest, da je namestništvo potrdilo pravila, so praznovali udje z »veselimi večerom«.

× Vesti iz Devina za e. kr. poštno ravnateljstvo v Trstu. Pišejo nam: Pred dnevi sem došel po cesti v lepo vas Devin. Hotel sem na pošto, a je nisem mogel najti. Gledal sem na levo in desno na hiše ob cesti, a nikjer je nisem zazrl tiste zaželjene table. Morete si misliti, kako sem se zavzel, ko sem sledil vendar iztaknil to e. kr. pošto — v starem zaprtem oskrbnem posloppju. Ali je to primeren kraj za ustanovo, namenjeno občinstvu? In res sem čul potem, da se domačini in tuji vedno pritožujejo in vprašujejo, zakaj da poštni in brzojavni urad ni kje sredi vasi, to je na glavni cesti med Trstom in Gorico. Le tako bi bila pošta pri roki domačinom in potujočim. Nadejam se,

da e. kr. poštino in brzojavno ravnateljstvo v Trstu ukrene potrebno, da potihnejo take pritožbe in da poštni urad v Devinu premesti v zadovoljnost vsemu občinstvu.

Potovalec.

Vesti iz Kranjske.

* Kranjske planine in nemštvo. Kako je Nemcem pri srečju lepa kranjska zemlja in sosebno tudi njene nedosežno krasne planine, dokazuje nam dejstvo, da je lani izdala kranjska sekcija nemškega in avstrijskega »Alpenvereina« 9254 K. za nemštvo v kranjskih planinah. V isto svrhu in za tekoče leto ima proračunjenih 9270 kron. Neprecenljive važnosti je v oči gled temu naše vrlo, neumorno delavno »Slovensko planinsko društvo«. To društvo je v kratki dobi svojega obstanka in s skromnimi sredstvi, ki so mu na razpolago, storilo že neizrečeno veliko za ohranjenje slovenskega značaja kranjskih gor in planin. Postavilo je že več planinskih koč, čisto prav v trenutku, ko je že nemški »Alpenverein« storil korak, da zasede kako lepo točko v slovenskih planinah ter tam ugnjezdji svojo koč. Društvo slovenskih planincev je popravilo mnogo gorskih stez, ter jih zaznamovalo. Povsod je postavilo slovenske napise, ki pričajo tujim turistom, da te gore in planine spadajo »sinovom Slave« in da so njihova last. Skoro bi se človek ne upal misliti na to, kako bi bilo z slovenskimi gorami, ako bi ne bilo tega vrliga pristno narodnega društva. Slava mu!

* Nov most od železa bodo gradili čez državno cesto v Gor. Logateu, ker je sedanji zidani most nevaren ob povodnji.

* Z nožem je zabodel neki kmetški fant v turističnih krogih dobro znanega gostilničarja Šmerca iz Mojstrane. Dasi je bil le-ta nevarno ranjen, je vendar upanje, da ozdravi.

* Umrl je v torek popoldne od kapi zadeti ljubljanski trgovec, grajščak in posestnik g. Josip Seunig, oče znane narodne rodbine, v starosti 72 let. Včeraj zjutraj pa je umrl proš g. dr. Jare [v Ljubljani. Naj v miru počivata!

* Velik ogenj je bil 13. t. m. tik Kranja. Goreli ste s senom in slamo napolnjeni pristavi pivovararja Mavrilija Mayerja. Vse mesto je bilo prestrašeno ter je prihitelo na lice mesta. Tako strašne razsvetljave še niso imeli v Kranju in zahvaliti se je le ugodnemu vremenu, da ogenj ni prodril v notranje mesto. Škoda je velika. Gasilci so morali še drugi dan neprenehoma gasiti.

* Občinski svet ljubljanski je imel v torek zvečer izredno sejo pod predsedstvom župana Hribarja. Navzočih je bilo 20 občinskih svetnikov. V tej seji je prišlo do izjav od strani županove nasproti »Slovenskemu narodu«, ki so tudi nam v nekako zadoščenje z ozirom naše polemike radi vprašanja slovenskih uličnih napisov v Ljubljani. Župan Hribar je namreč trdo prijel ta list, očita mu, da se je v poročilu o zadnji občinski seji do cela otresel običajne prejšnje objektivnosti. O tem, ko je skoro dobesedno prinesel govor obč. svetnika dr. Tavčarja, v katerem je le-ta branil postopanje deželnega odbora v stvari samoslovenskih uličnih napisov, je sklepni govor poročevalca Plantana do cela zamolčal. Tudi sicer da je bilo poročilo sestavljeno tako, da je čitati mej vrsticami očitaje, da je on, župan v imenovani stvari ravnal samooblastno in kakor se mu je očitajo v debati »izredno nerodno«. Županovo poročilo na pravni odsek, ki bi pojasnilo marsikaj, je bil »Slov. narod« komaj omenjal. Župan je konstatiral, da je razobešnje samoslovenskih uličnih napisov na levem bregu Ljubljane odredil v soglasju in po naročilu občinskih svetnikov. Seveda dotična seja občinskega sveta ni imela zakonitega značaja, a o nepristranskem presojanju stvari, bi se te seje vendar nikakor ne smelo prezirati. Nezaslišano pa je, kar so »Novice« pisale v tem oziru: »Nam se zdi, da se je stvar uličnih napisov namenoma tako nerodno in vsem zakonom v obraz bijoče vprizorila, da se nekaternikom mečejo polena pod noge, za nekaternike pa dela reklamo.« Župan je tako sumničnje najodločnejše zavrnil ter povdarjal, da občinski svet ljubljanski v sedanji sestavi, vrše svojo narodno dolžnost, še nikomur ni metal polen pod noge. Sicer pa je marsikatera nerodno vprizorjena akcija z dobrimi intencijami bolj opravičena, nego marsikatera druga, ki je dobro premišljena, a se na njej pogreša takih intencij. Sedaj se je obrnil dr. Tavčar k poročevalcu »Sloven-

skega Naroda z besedami: »Sedaj bodete tudi Vi romali na galeriji«. Župan Hribar: »Želi mogoče obč. svetnik Tavčar besede?« Dr. Tavčar: »Ni vredno«. S tem je bila zaključena ta epizoda.

Vesti iz Štajerske.

— Naprej Gradec! Iz Gradaca nam pišejo: Predminolo nedeljo se je na občnem zboru slovenskega izobraževalnega in zabavnega društva »Naprej« zbralo lepo število grških Slovencev vseh stanov. Predaval je vseučilišni profesor G. dr. K. Štrekelj: O Prešernu in narodni pesmi. Upamo, da g. prof. objavi to jako zanimivo razpravo kmalu še širšemu občinstvu. Povdarjati treba, da je bilo to morda prvo poljudno znanstveno predavanje vseuč. prof. v slovenskem jeziku; da bi mu le kmalo drugo sledilo! Iz odbora poročila je bilo razvidno, kako se je društvo »Naprej« v 7 mesecih svojega obstanka prav bujno razvilo. Ustanovila se je čitalnica z vsemi slovenskimi, in nekaj hrvatskih in nemških listov. Prve dobiva društvo po dobrotljivosti slavnih upravnih svetov večinoma zastoj ali po nižini cen. Lepo urejena knjižnica s približno 900 zvezki nudi členom obilo zabavnega in poučnega čtiva. V petju se je poučevalo redno vsaki teden vsaj dvakrat. Z malimi presledki so bile vsaki drugi večer vaje v nemščini in računstvu za one člene, ki so to potrebovali. Ob nedeljah so se vršile manj zabave in predavanja iz različnih strok.

Društvo je bilo po 7 členih zastopano na delavski slavnosti v Ljubljani min. maja ter je priredilo vesel dalji izletič na visoki Šekl. Dohodkov je imelo društvo skoro 500 gld., med temi mu je podarila »Naša straža« v Ljubljani 136 gl. za pohištvo in tiskovine. Troški so v teh razmerah jako veliki, tako, da je ostalo le malo nad 20 gld. gotovine v blagajni.

Udov je pristopilo v tem času 140. iz vseh stanov. Gotovo je to število Slovencev v Gradeu veliko premalo, kajti po izkazu nemškonekonalnega magistrata je čez deset tisoč Slovencev v Gradeu! No, razmere so pa tako čudne in za vsako narodnodruštveno življenje tako neprikladne, da, izvzemši dijaške, sploh ni dosedaj nobeno dlje časa živelo. Upajmo, da se bo naš »Naprej« čim dalje in bujneje razvijal. Predsednikom je bil izvoljen vrli rodoljub g. dr. Fr. Žizek, zdravnik, podpredsednikom gosp. Erbežnik, tiskar, blagajnikom gg. Sadnikar, steklar in Erhatič, mizar, tajnikoma uradnik Premru in med. Jug, odborniki: g. sodnik Hrašovec, uradnik Šterlč, g. kurat Ljubša, mizar Podgornik. Po zborovanju so zapeli še več narodnih in domačih, gospica S. Zabredova pa je nabrala za Prešernov spomenik svotico 7 gl. 21 nč.

Potom društva so se tudi pridno razpečevala po Gradeu Ciril-Methodove žepenke in dopisnice. Moralni uspeh dosedanjega društvenega delovanja je gotovo dovolj dovoljen; upati je, da se slednjič vendar tudi v Gradeu tako obširno poslujoče društvo trajno vzdrži.

Treba je le še dramiti in otresti neopravičeno bojazen pred nemškim šovinizmom. Saj je vendar že vsak deseti Gradčan Slovenec, ki je ob ljudskem štetju 1900 to javno priznal. Tu, v bratski slogi, zbirajte se v društvenih prostorih, Kapauerplatz, št. 1, prvo nadstropje!

— Lekarnarji in bolniške blagajne. Iz Gradaca nam pišejo: V Gradeu se je vnel — kakor ste že omenili — hud boj med lekarnarji in bolniškimi blagajnami, ki utegne imeti jako ugodne posledice za trepeče človeštvo. Ker lekarnarji pri nekaterih dražjih lekilih niso hoteli bolniškimi blagajnam čisto nič popustiti na visokih cenah, sklicuje se na zastarele privilegovane tarife, začel je urednik socialno-demokratskega lista »Arbeiterwille«, ki je ob enem zdravnik, s točnimi podatki in stvarnimi pojasnili javno razkrivati brezvestno početje lekarnarjev, ki se prav z oduševnim dobičkom bogatijo na škodo bolnikov, teh največjega pomilovanja vrednih odjemalcev. S tem je posegel v pravo srčeno gnezdo; po vseh grških listih kar mrgoli potajajočih in zasramujočih popravkov pl. Trnkozeja, načelnika lekarnarskega gremija. S tem pa dosežajo ravno nasprotno. Občinstvo se vedno več zanima za te čudne privilegije. »Arbeiterwille« pa nadaljuje s svojimi članki in razkrivanji, ter prosi plemenite nasprotnike svoje, da bi mesto splošnih žalitvij mu vsaj dali priliko, da bi mogel

resnico svojih trditvij dokazati pred sodiščem ali porotniki. To je pl. Trnkozeja tako razjarilo, da se je spozabil in dal skrivši odnesti iz tiskarne kar oni prvi odtis zadnjega »Arbeiterwille«, ki je bil namenjen še le za korekturo in ga izročil oblasti, da ga zapleni in še predno je bil prvi list tiskan, dobilo je uredništvo odlok konfiskacije. Ta nezasišani čin samovolje je vzbudil splošno ogorčenost, da ga celo lekarnarjem udani listi javno objavijo. Stvari je pa s tem le pomagano.

Razne vesti.

Ponesrečen iskalec zaklada. V razvalinah Eppstein pri Judenburgu, v katerih je po ljudskih govoricah skrit velik zaklad, je preživel dalj časa neki 35-letni rudar. Iskal je skritega zaklada ter stanoval o tem v neki zemeljski dupli. Našel revež seveda ni nič, pač pa so mu odmrznili obe nogi, ki mu jih bodo morali zdravniki amputirati. Iskal je zaklada v zlatu, a je izgubil največji zaklad: zdravi nogi.

Loterijske številke, izžrebane dne 14. t. m.:

Praga	3	2	44	29	27
Levov	78	6	46	67	70

Upeljava sladne kave, ki se je pričela približno pred desetimi leti in je dandanes razširjena že po vsem omikanem svetu, kaže vedno bolj splošno svoje dobrodeltne posledice za zdravje in narodno gospodarstvo. Nemo-goče bi bilo preračunati, koliko denarja se prihrani in kako zelo pospešuje zdravje in moč ta zdrava, domača kavina pijača, katero je splošno uvedla še le Kathreinerjeva tvrdka. Gotovo pride kmalu čas, ko se Kathreiner-Kneippova sladna kava udomači v vsaki družini, in sicer: ali kot primes kbovovi kavi, ali pa tudi sama in nenamesana, kjer bi se bobova kava zdravniško prepovedala. Blagrovati moramo vsako gospodinjico, ki je upeljala ali ki upeljuje in pospešuje to važno in zdravilno izboljšanje naše vsakdanje udomačene pijače.

Brzjavna poročila.

Deželni zbori.
DUNAJ 14. (K. B.) Niževavstrijski deželni zbor je sklican za 20. t. m.

Spravne konference.
DUNAJ 14. (K. B.) Pododsek češkega oddelka spravnih konferenc, ustanovljen v posvetovanje o jezikovnem vprašanju na avtonomnih oblastih, je danes nadaljeval razpravo o določanju jezikovno mešovitega značaja občin in okrajev. V tej točki so se zjediniili. Tudi glede ustanovljenja uradov za prevajanje ni bilo nasprotujočih si mnenj. Glede sprejemanja vlog v drugem jeziku v jezikovno čistih okrajih je došel posredovalni predlog, o katerem se bo pododsek še posvetoval.

Državna podpora pomožnim uradnikom.
DUNAJ 14. (K. B.) »Wr. Abendpost« javlja na podlagi informacij, da se pomožnim uradnikom letos državna podpora zato še ni razdelila, ker morajo pri vsaki stroki določiti nov način razdelitve. Te priprave pa bodo dovršene v nekoliko tednih, na kar takoj razdele državno podporo.

Podpora Ljubljani.
DUNAJ 15. (P.) Vlada predloži državnemu zboru načrt, po katerem se dovoli podaljšana davčna prostost stavbam, ki se zgradijo v Ljubljani tudi v naslednjih petih letih.

Nov udarec štajerskim Slovincem.
DUNAJ 15. (P.) Za Spodnje štajerske ljudske šole se pripravlja imenovanje drugega deželnega nadzornika. Največ upanja ima znani celjski — Peter Končnik.

Deželni zbor niževavstrijski.
DUNAJ 15. (K. B.) »Wiener Zeitung« priobčuje cesarski patent, ki sklicuje, kakor smo že javili, niževavstrijski deželni zbor, na 20. t. m.

Novi namestnik na Moravskem.
DUNAJ 15. (K. B.) »Wiener Zeitung« javlja: Cesar je imenoval predsednika v moravskem deželnem kulturnem svetu, Karola grofa Zierotina, namestnikom na Moravskem.

Stari bakreni denar.
DUNAJ 15. (K. B.) »Wiener Zeitung« priobčuje naredbo finančnega ministerstva, ki se glasi: Dasi je agasnila obveznost države zamenjati bakreni drobci po 1 novčič in pol novčiča, se dovoljuje zamenjanje istih na državnih osrednjih blagajnah na Dunaju in na deželnih blagajnah do 30. junija 1900.

Štavitve.
PRAGA 14. (K. B.) Položaj v nemških štrajkovnih okrajih je v občje nespremenjen. V Falknovu se je danes sešel spravni urad. OPAVA 13. (K. B.) Položaj v okraju Ostrovsko-karvinskem se ni spremenil.

DUHOVCOV 14. (K. B.) Od 107 večjih rogov v okraju Ousti-Homotor jih je večeraj bilo 56 v obratu. Večeraj so proizveli 766 vagonov premoza.

REŽICA 14. (O. B.) Stavka delavcev stroke železnin je končana z današnjim dnem, ker so isti začeli zopet delati.

Žitne borze v Berlinu.
BEROLIN 14. (K. B.) Predloge o otvortivji žitne borze je ministerstvo odobrilo.

Ruska podjetnost na Turškem.
CARIGRAD 14. (K. B.) Rusko poslanstvo zahteva pri turški vladi pravico prednosti o slučajih gradenj železnice v severnem delu Male Azije, in sicer v pobotanje Nemcem podeljene koncesije za gradnjo železnice Konia-Bassora.

Bivši minister Rouvier bolan.
PARIZ 15. (K. B.) Bivši finančni minister Rouvier je nevarno obolel.

Vihar na Francoskem.
PARIZ 15. (K. B.) Nocoj je razsajal silen vihar, ki je provzročil mnogo škode. Pretrgana je brzjavna zveza s Švico, Avstro-Ogersko, Anglijo, Španijo, s Strassburgom in Frankfurtom, kakor tudi s 107 uradi na Francoskem.

Vihar na Angležkem.
LONDON (K. B.) Iz vseh delov dežele prihajajo vesti o strašnem viharju sè snegom. Na mnogih krajih so ceste nerabne. Ob severnem morju, zlasti na vzhodni obali, je provzročil silen sever znatno škodo. Več ladij se je razbilo.

Vojna v južni Afriki.
IZ Mafekinga.

LONDON 15. (K. B.) »Reuter« javlja čez Lorenzo Marquez iz Mafekinga z dne 29. januarja t. l.: Tukaj je vse v najlepšem redu. Boerci bombardirajo mesto, ne da bi provzročili škodo, razven kar se tiče polj. Vojaki dobivajo zopet polne odmerke jedil.

General French prekorčil reko Modder.
LONDON 15. (K. B.) Lord Roberts brzjavlja z današnjega dne: General French si je večeraj izsilil pri Klippdriftu prehod čez Modder River, je zasedel hribovje na severni strani reke ter vzel Boercem tri tabore sè shrambami. Istodobno so se Angleži polastili dveh drugih pozicij in dveh boerskih taborov. French je našel le malo odpora. Zgube Angležev so neznatne. Štirje častniki in 53 mož je umrlo za solnčanico.

Praska pri Frankfieldu.
LONDON 15. (K. B.) General Buller brzjavlja iz tabora pri Chieveley-u z dne 13. t. m.: Pri Frankfieldu je bitka prednjih straž. Švadrona dragoncev (Firsth Royal Dragons) je trčila ob oddelek Boercov. Boerci so prvi dospeli na sleme brega, od koder so začeli silno streljati na Angleže; kraj, kjer so stali poslednji, je bil neugoden, vsled česar so se morali umakniti. Ko je došla Angležem pomoč, umaknili so se Boerci. En častnik in 5 mož je ranjenih. Enega poročnika in 6 mož so Boerci ujeli.

Še več žrtev v južno Afriko.
LONDON 14. (K. B.) Izšel je ukaz, da se 8. devizija oboroži ter da se odpošlje novih topov v južno Afriko.

Trgovina in promet.
Avstro-ogerska banka.
Kakor javljajo z Dunaja dne 14. t. m., piše tamošnji »Fremdenblatt«, da se izvrši te dni imenovanje Leva viteza Bilinskega za guvernerjem, in sekijskega načelnika v. c. k. finančnem ministerstvu, Miroslava barona Wintersteina, avstrijskim viceguvernerjem avstro-ogerske banke.

Trgovinski položaj v Drinopolju.
V svojem poročilu za januar priporoča naš konzul v Drinopolju našim izvoznikom največjo pozornost. Položaj da je zelo žalosten, plačuje se počasni in najboljše tvrdke so v denarnih zadregah.

Izvoz papirja za cigarete v Levanto.
Naš generalni konzul v Trapezuntu opozarja, da so se tamkaj spodbikal nad avstrijskimi izdelki cigaretnega papirja v knjižicah s podobo Kediva, ker se je v tem mislilo na nekakšne politične namene. Le koristilo bi torej naši industriji, če se take ilustracije v bodoče opuste.

Denarni trg.
Dne 13. t. m. je bilo na javnem dunajskem trgu dovolj denarja na razpolago; vsled tega je bil denar ceneji ter so znašli stavki za bančne akcepte prve vrste 3 $\frac{3}{4}$ %. Na inozemskih trgih pa je bilo malo denarja ter je znašal privatni diskont v Berlinu 3 $\frac{7}{8}$ %

in v Londonu 3 $\frac{5}{8}$ %. — Vloge in zapadlosti na dunajskem glavnem zavodu avstro-ogerske banke so bile zelo omejene.

Izvoz vina iz Porčca.
Od 1.—31. januarja t. l. so iz Porčca izvozili po morju 4473-34 hl. vina, in sicer 2623-04 hl. v Trst, 1572-84 hl. v Pulj in 277-46 hl. na Reko.

Tržne cene.
Cene se razumejo na debelo s carino vred. Kolonijalno blago: za 50 kg. v kronah.

Kava: Santos I.	110.—
" II.	91.—
Rio I.	97.—
" II.	92.—
Santos in Rio lavé I.	120.—
" II.	105.—
Laguaira lavé I.	140.—
Laguaira lavé II.	101.—
Maracaibo	107.—
Guatemala	170.—
S. Salvador	108.—
Costarica	141.—
Portorico	160.—
S. Domingo	111.—
Jamaica	110.—
Malabar Plant	166.—
Java W. J. B.	185.—
Moka	153.—
Popper: Singapore	98.—
Penang	91.—
Tellichery	96.—
beli	141.—
Piment:	67.—
Sladka skorja: (cimet)	85.—
" electa	89.—
Riž: italijanski	16.75 24.—
Indijski	10.25 15.50
Japonski	15.— 17.—

Južno sadje:	
Rožiči:	8.50 9.50
Datelji:	35.—
Smokve: (Calamata) v vencih	16.—
" proste	11.— 14.50
" puljske (Paglia)	12.50 —
" smirnske (v škatljehah)	48.—
Mandeljni: sladki I. Bari	87.50 92.—
Lešniki: siciljski	58.—
" istrski	58.—
" levantinski olupljeni	75.— 76.—
Suho grozdje (cibibe): Elemé	25.— 60.—
" Sultanine	31.— 68.—
" iz Perzije	40.— 45.—
" črne Cismé	25.—
" Morea	26.— 27.50
" Lipari	—
Pomeranče (zaboj)	2.— 8.—
" Juffa (zaboj)	—
Limone	3.— 6.—
Olje oljkino italijansko I. Bari	81.— 88.—
" albansko	41.— 42.—
" dalmatinsko	42.— 44.—
" bombaževo američansko	37.— 39.—
" bombaževo angleško	— 34.—
sesamovo	39.— 53.—

Trgovinske vesti.	
Budimpešta 15. Pšenica za oktober K.	7.88 do 7.89.
Pšenica za april K.	7.69 do 7.70
Rž za oktober K.	— do —
Rž za april K.	6.42 do 6.43.
Koruza za juli K.	— do —
Koruza za maj 1900 K.	5.06 do 5.07.
Oves za oktober K.	— do —
Oves za april K.	5.07 do 5.08.
Pšenica: ponudbe zmerne povpraševanje omejeno mlačno. Prodaja: 10000 met. stot. Vreme: Veter mraz.	
Hamburg 15. Trg za kavo. Santos good average za mare 37.25 za maj 37.50, za september 38.50, za december 39.— Denar.	
Havre 15. Kava Santos good average za februar 50 k. frankov 45.75, za juli 50 k. frankov 46.50.	

Dunajska borza dne 15. februarja.	
Državni dolg v papirju	večeraj 92.95 danes 99.95
" " v srebru	99.95 99.95
Avstrijska renta v zlatu	99.20 99.45
" " kronah 4%	99.80 99.45
Kreditne akcije	236.20 236.40
London 10 Lsr.	242.30 242.40
20 mark	23.62 23.62
Napoleoni	19.26 19.25
100 italijanskih lir	89.85 89.75
Cekini	11.38 11.38

Politično društvo »Edinost« za Primorsko priredi v nedeljo dne 18. t. m. ob 4. uri pop. javni ljudski shod v dvorani gostilne »Konsumnega društva« v sv. Križu po sledečem vsporodu:

1. Nagovor predsednika.
2. O volitvah v tržaški mestni in dež. zbor.
3. Slučajnosti.

Okoličani! V teh resnih časih treba, da se pokazete zavedne može, hotete braniti svoje svetišnje. Stopite torej z vso odločnostjo v volilno borbo! Tako krepko voljo in zavednost pokažete s tem, da se v velikem številu udeležite tega prvega shoda v okolici, namenjenega predstojecim volitvam.

ODBOR
pol. društva »Edinost« za Primorsko

Prihod in odhod vlakov.

Južna železnica.

Odhod iz Trsta:

6.20 pdp. omn.	Nabrežina, Červinjan, Benetke
8.25 - - -	brzovl. Dunaj, zveza z Reko
8.25 - - -	Nabrežina, Videm, Benetke, Rim
9.55 - - -	omn. Nabrežina, Videm, Benetke, Verona
12.45 pop. omn.	Dunaj, zveza Budapešt in Zagreb
4.35 - - -	Kormin, zveza Červinjan, Benetke
5.30 - - -	Nabrežina, Videm, Benetke, Rim
6.25 - - -	Benetke (via Červinjan in via Videm)
8.15 - - -	Rim (via Bixij) naravnost.
8.15 - - -	pošt. Dunaj, zveza z Reko
8.15 - - -	brzovl. Kormin
8.45 - - -	Dunaj, zveza s Pešim, Reko
9.45 - - -	meš. Nabrežina, Videm, Benetke
9.45 - - -	do Mürtzschlaga
6.10 - - -	(samo ob sredah) ekspres v Ostende

Dohod v Trst:

6.56 pdp. meš.	iz Mürtzschlaga, Beljaka itd.
7.33 - - -	iz Italije, Kormina, Nabrežine
8.45 - - -	brzovl. iz Kormina
9.28 - - -	Dunaj, zveza s Pešto, Mnlhim
10.25 - - -	pošt. Dunaj, zveza z Reko
10.40 - - -	brzovl. iz Italije preko Kormina
11.20 - - -	omn. iz Benetk (via Červinjan)
5.35 pop. pošt.	Dunaj, zveza z Gorico
7.45 - - -	omn. iz Italije preko Kormina
8.30 - - -	brzovl. iz Italije preko Kormina
9. - - -	Dunaj, zveza z Reko
11.35 - - -	omn. iz Italije preko Kormina
10.38 pdp.	(samo v sredo) ekspres iz Ostende

Državna železnica.

Odhod od Sv. Andreja

6.30 pdp.	Hrpelje, Ljubljana, Dunaj, Beljak
8.45 - - -	Hrpelje, Rovinj, Pulj, Dunaj
4.50 pop.	Hrpelje, Divača, Rovinj, Pulj, Dunaj
7.45 - - -	brzovl. Pulj, Divača, Beljak, Dunaj
2.30 - - -	Hrpelje, Divača (samo ob nedeljah in praznikih).

Dohod k sv. Andreju.

8.05 pdp.	Divača
9.35 - - -	Pulj, Rovinj
11.15 - - -	Hrpelje, Ljubljana, Dunaj
6.15 - - -	brzovl. Pulj, Rovinj, Dunaj, Ljubljana
9.50 - - -	brzovl. Pulj, Rovinj, Dunaj
9.25 - - -	Hrpelje, Divača (samo ob nedeljah in praznikih).

Mala oznanila.

Pod to rubriko prinašamo oznanila po najnižjih cenah za enkratno izvedbo se plača po 1 nč. za besedo; za večkratno in erivo pa se cena primeroma znižuje. Oglasi za vse leto za enkrat na odien stanejo po 10 gld. ter se plačujejo v četrtletnih antecipatnih obrokih. Najmanjša objava 30 nč.

V Trstu.

Posredovalnica za potovanja.

Alozij Mozetič Piazza Negozianti 1. daje pojasnila za vsakovrstna potovanja in sprejema predplačila za obisk letošnje svetovne razstave v Parizu.

Krème.

Jurković Mate ulica Carintia št. 25 toči izvrstno črno in belo strsko vino ter ima dobro domačo kuhinjo.

Perhauc Jakob ulica Acquedotto 8 Zaloga vsakovrstnih vin in butelj. Postrežba točna, cene zmerne.

Pirih Ivan ulica Media št. 3., toči črna in bela vina in pivo prve vrste kuhinja izvrstna, cene zmerne.

Lozić Jurij Androna S. Lorenzo (za magistratom). Zaloga pristnega dalmatinskega vina po najnižjih cenah. Razprodaja od 5 litrov naprej. Na zahtevanje se pošilja na dom in na deželo.

Potočnik Fran ima gostilno v ulici Ireneo št. 2., toči istrsko, dalmatinsko in belo vipavsko vino ter Steinfeldsko pivo vsaki čas mrzel jedi. Odprto vedno do polnoči.

Obuvala.

Rehar Peter ulica Riborgo št. 25. Velika zaloga in delavnica vsakovrstnega obuvala po naročbi.

Pekarne in sladčičarne.

Jak. Perhauc Ulica Stadion št. 20, pekarna in sladčičarna, svež kruh večkrat na dan, prodaja moke. Vsprejema tudi domači kruh v pečivo. Postrežba točna.

Pahor Ivan v ulici Conti št. 2 ima pekarno in sladčičarno. Svež kruh večkrat na dan. Prodajanje moke in sprejemanje domačega kruha v pečivo. Postrežba točna.

Kavarne.

Anton Šorli priporoča svoji kavarni »Commercio« in »Tedesco« ki sta slujališči Slovencev. Na razpolago so vsi slovenski in mnogo drugih česnikov.

Zaloga dog in sodarski mojster.

Abram Fran Ulica S. Francesco št. 2. Trgovec z dogami in sodarski mojster, izdeluje vsakovrstne sode in posodo. Delo solidno, cene zmerne.

Trgovci.

Fran Hitty Ulica Barriera vecchia št. 13 prodajalnica vsakovrstnega manufakturnega blaga in drobnarij. Na zahtevanje se pošiljajo vzorci tudi na deželo.

Novak Mihalj trgovec, ulica Sv. Caterina št. 9, priporoča svojo zalogo kolonialnega blaga na debelo in na drobno. Razpošilja na deželo proti povzetju.

Mesar.

T. Zadnik mesar, ulica S. Francesco 16, postreže z vsakovrstnim mesom po zmernih cenah. Na željo pošilja na dom.

!!Nezašlišano!!

191 predmetov za samo 2. gld. 10 kr.

1 krasna pozlačena ura, jamčena tri leta.
1 pozlačena verižica.
1 krasen etui za smodke.
1 fino toaletno obrobiljeno zrealo s pokrivalom.
1 notes vezan v angleško platno.
1 oprava zapestnih gumbov iz double-zlata I. vrste.
1 oprava naprsnih gumbov iz double-zlata I. vrste.
1 par uhanov iz double-zlata I. vrste z vdelanim biseri.
1 zelo koristna pisalna oprava.
1 toaletno milo prijetne vonjave.
72 najboljših jeklenih peres.
25 finih pisanih zavrtikov.
25 pol finega pisanelega papirja in 50 koristnih predmetov za gospodinjje.
Imenovanih 191 krasnih predmetov razpošilja za samo 2 gold. 10 kr. (ura sama stane toliko) švicarska izvozna hiša

H. SCHEUER, Krakovo

Josefs-gasse št. 46.

Kar ne ugaja se sprejema nazaj v teku 8 dnij. Ilustrovani ceniki zastoj in franko.

Voščilo (biks) in usuje.

Glavno zalogo voščila [biksa] družbe sv. Cirila in Metoda in tvorniško zalogo vsakovrstnega usnja ter vseh potrebnih za čevljarje ima Ivan Drufovka v Gorici na Travniku št. 5. Podružnica v Sezani in Komnu. Naročbe se točno izvrše.

Zahvala.

Zahvaljujem se banki »Slaviji« in njenim gosp. uradnikom, da mi so tako točno in vestno izplačali škodo navstalo vsled požara dne 19 januarja t. l. Pogorel mi je mlin. Banko »Slavijo« priporočam toplo vsakemu. Še enkrat presrečna hvala!

V Repniču, dne 14. februarja 1900.

Josip Milič.

Priznano najboljši z važnimi patentiranimi novostmi lastne iznajdbe tehnično dovršeni

glasovirji

dobe se najbolje in najceneje direktno pri tovarnarju

Henrihu Bremitz

c. kr. dvornemu zalagatelju.

Trst — Borzni trg številka 9 — Trst

Ilustriřani katalogi na zahtevanje franko.

100 do 300 goldinarjev

zamorejo si pridobiti osebe vsakega stanu v vsakem kraju gotovo in pošteno, brez kapitala in rizika z razpečevanjem zakonito dovoljenih državnih papirjev in srečk. Ponudbe pod naslovom **Ludwig Oesterreicher** v Budimpešti, VIII Deutshgasse, 8.

Assicurazioni generali

V TRSTU.

(Društvo ustanovljeno leta 1831.)

To društvo je raztegnelo svoje delovanje na vse vrste zavarovanja, posebno pa: na zavarovanje proti požaru, zavarovanje po morju in po kopnem odposlanega blaga in zavarovanje na življenje.

Društvena glavica in rezerva dne 31. decembra 1893. . . . . gld. 58,071.673-84
Premije za poterjati v naslednjih letih 30,541.700-64
Glavnica za zavarovanje življenja do 31. decembra 1894. . . . . 169,929.625-03
Plačana povračila:
a) v letu 1894. . . . . 9,737.614-48
b) od začetka društva do 31. decembra 1894. . . . . 292,401.706-51
Letni računi, izbaz do sedaj plačanih odškodovanj, tarife in pogoje za zavarovanja in sploh vsa natančneje pojasnila se dobe v Trstu v uradu društva: Via della Stazione št. 888/1 v lastnej hiši.

Naznanilo.

Slavnemu občinstvu in p. n. trgovcem vjudno naznanjam, da sem ustanovil in otvoril čisto na novo veliko tvorniško podjetje pod firmo

I. slov. mehanično-avtomatična tvornica tkanin in pletenin

Dragotin Hribar

Ljubljana — Tržaška cesta št. 57 — Ljubljana.

Ta tvornica opremljena je z najnovišimi stroji na roko in gonilno električno silo, tako, da mi je moč že letos izdelati najmanj 15.000 tucatov vsakojakih nogavic od priprostih do najlincejših za gospe in gospode, otroke itd.

Izdelujem pa tudi vse druge izdelke iz volne in bombaževine in sicer: jopiče, obleke za otroke, rute za na glavo in za ogrinjati, rokavice, stučke, telovnike za gospode kakor tudi vse potrebščine za gospode bicikliste.

Tvornica postavljena je na stališče, da lahko konkurira z vsemi češkimi kakor tudi saksonskimi tvornicami bodi glede izdelka kakor tudi cene.

Priporočam se gospodom trgovcem za obila naročila in zagotavljam, da bodo postreženi v vsakem oziru najpoštenje.

NB. Gospode trgovce prosim, da pri letošnjem naročevanju jemljejo ozir na gorajo obvestilo in ker potovalec z vzorci ne more biti hkrati povsod, počakajo, da jih obišče. Ako kedo želi kak poseben vzorec, prosi se, da ga vpošlje, napravi se takoj protivzorec s ceno; naročiti pa se mora najmanj 10 tucatov.

Za bolne na želodcu!

Vsakemu, kateri si nakoplje želodčne bolezni s prehlajenjem ali s prenapolnjenjem želodca, z vživanjem pomankljivih, težko prebavnih, prevročih ali premrzlih jedil ali z nerednim življenjem kakor n. pr. **želodčni katar, želodčni krč, želodčne bolečine, težko prebavljenje ali zasiljenje**

priporoča se dobro domače zdravilo, katerega izvrstno zdravilno delo vanj, je že izza več let preskušeno. To zdravilo je znano

prebavno in kričistilno sredstvo

Hubert Ullrich-ovo zeliščno vino.

To zeliščno vino je sestavljeno od izvrstnih, zdravilnomočnih zelišč in dobrih vinom, jači in oživlja cel prebavni sistem človeka, ne da bi isto bilo čistilo. Zeliščno vino odstranjuje vse nerednosti v krvnih ocvah, čisti kri vseh pokvarjenih tvarin, ki povzročajo bolezni in deluje uspešno novo napravo zdrave krvi.

S pravočasno porabo zeliščnega vina zamore se odpraviti želodčne slabosti že v kali. Ne smemo tedaj pozabiti, dati prednost porabi tega vina pred vsemi ostrimi, ter zdravju škodljivimi razjedljivimi sredstvi. Vsi pojavi kakor: glavobol, riganje, rezavica, napenjanje, slabosti z bruhanjem, kateri se pri dolgotrajnih (zastarelih) bolečinah, na želodcu tako radi pojavljajo, odstranjajo se čisto že po enkratnem pitju tega vina.

Zapiranje človeške potrebe in nje neprijetne posledice kakor: stiskanje, ščipanje, bitje srca, nespanje in tudi strmenje krvi v jetrah, vranici in sistemu vratnih živec (haemorrhoidične bolečine), odstranjajo se s zeliščnim vinom hitro in voljno. Zeliščno vino odpravlja vsako neprebavo, podeljuje prebavnemu sistemu povzdiglo in odstranja iz želodca in črev z lahkim čistilom človeka vse učredne tvarine.

Mršav in bled pogled človeka, pomanjkanje krvi, oslabljenje

navadne posledice slabe prebave, pomankljivega naraščaja krvi in bolehnega stanja jeter.

Pri popolnem pomankanju volje do jedi, pod nervoznem zbeganjem in otočnostjo kakor tudi pogosti glavoboli in nespanje provzročajo večkrat takim bolnikom hiranje.

Zeliščno vino daje oslabei telesni moči svežo vspodbujajo. Zeliščno vino podeljuje človeku voljo do jedi, pospešuje prebavo in redivo, vspodbuja močno menjavo snovi, povspesuje in izboljšuje tvarjenje krvi, olajšuje razdražene čute in podeljuje bolnikom nove moči in novo življenje. To dokazujejo mnogoštevilna priznanja in zahvalna pisma.

Zeliščno vino prodaja se v steklenicah po 1 gld. 50 nč. in 2 gld. v lekarnah v Trstu, Sezani, Miljah, Kopru, Izoli, Piranu, Trzinu, Ogleju, Červinjanu, Ronkah, Vipavi, Ajdovščini, Postojni, Gradišči, Krmini, Gorici, Umagu, Bujah, Buzetu, Opatiji, na Reki, Krku, Cresu, Malem Lošinju, Labinju, Pazinu, Motovunu, Vižinadi, Staremgradu, Poreču, Rovinju, Vodnjanu, Pulju, Portogruaru, Trevižu, Vidnu, Benetkah itd. kakor tudi v lekarnah po celem Avstro-Ogerskem in sosednih deželah.

Tudi razpošilja tvrdka: lekarne v Trstu Piazza grande št. 3 in Via nuova št. 27, po 3 ali več steklenic zeliščnega vina po originalni ceni po vsej Avstro-Ogerskej poština in zaboja prosto.

Svari se pred ponarejanjem!

Zahteva naj se izreče

Hubert Ullrich-ovo Zeliščno vino.

Moje zeliščno vino ni nikaka skrivnost, ampak sestoji iz: Malaga vina 450,0, vinskega spirita 100,0, glicerina 100,0, rudečega vina 240,0, jerebičnega soka 150,0, črešnjevca soka 320,0, mane 30,0, koprive, janeža, omanovih korenin, ameriškega lapuha, lečanovih in kolmežnih korenin vsacega po 10,0. Te tvarine naj se pomešajo.

SEMINA
z nasadov cvetic, travnikov itd.
tvrdke Wolfner & Weisz
na Dunaju
po cenah, da se ni bati konkurence.
Zaloga v Trstu:
Roberto Bambule
cvetičar
v Via delle Torri (Palaca Diana).

„Konsumno društvo“ pri Sv. Jakobu
je odprlo
v soboto 9. februarja 1900
svojo novo gostilno
v ulici Concordia vogel ulice Vespucci
Na obilni obisk najljubneje vabi
Odbor.